

รายวิชา คณิตศาสตร์

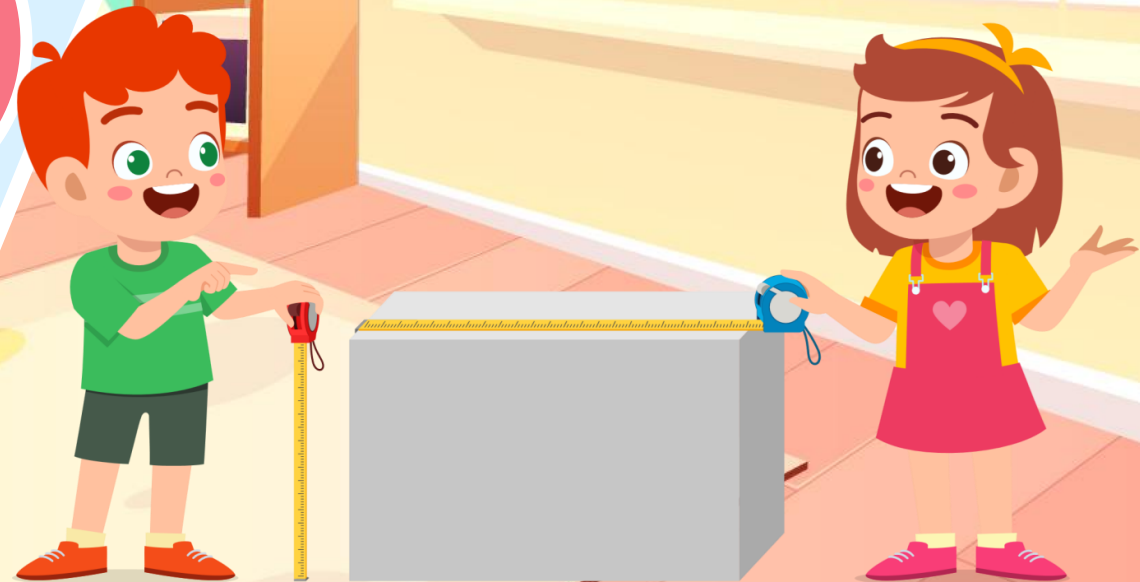
รหัสวิชา ค22101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง เลือกไม้ลดคายน้ำ (2)

ครูผู้สอน ครุณรงค์นุช สุกใส

ครูณัฐนรี จารุศุภกร

เลือกไม้ลดคายน้ำ (2)

จุดประสงค์การเรียนรู้

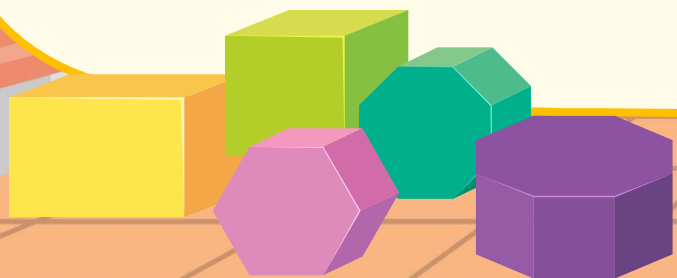
นักเรียนสามารถ

1. หาปริมาตรของปริซึมโดยการใช้สูตร
2. เขียน หรืออธิบายวิธีการแก้ปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการหาปริมาตรของปริซึม โดยการใช้สูตร

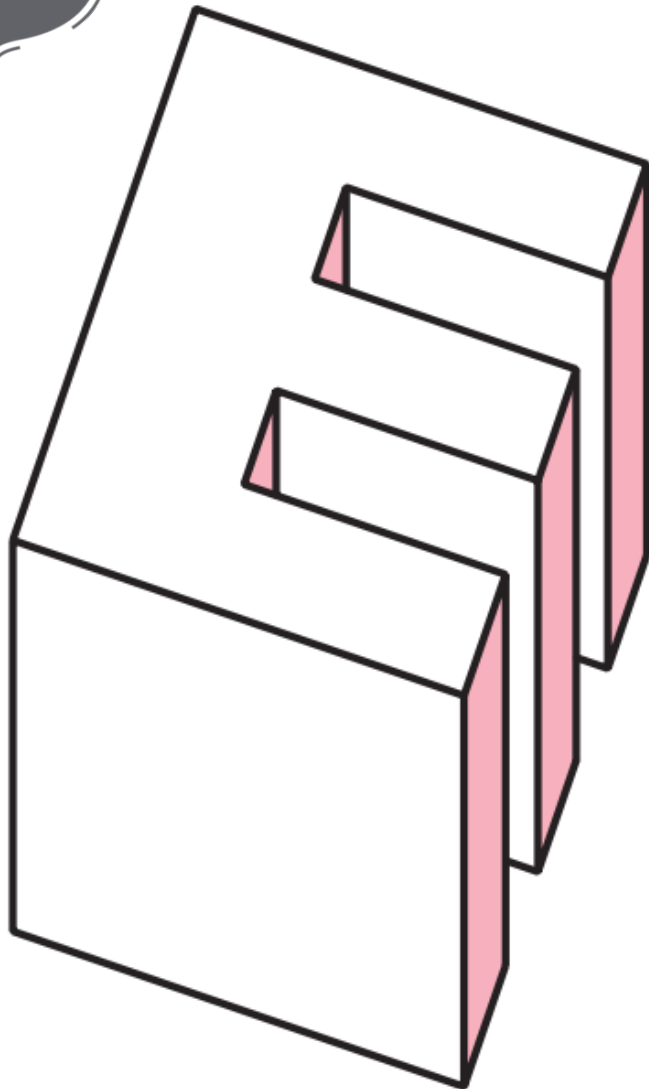

การหาปริมาตรของปริซึม

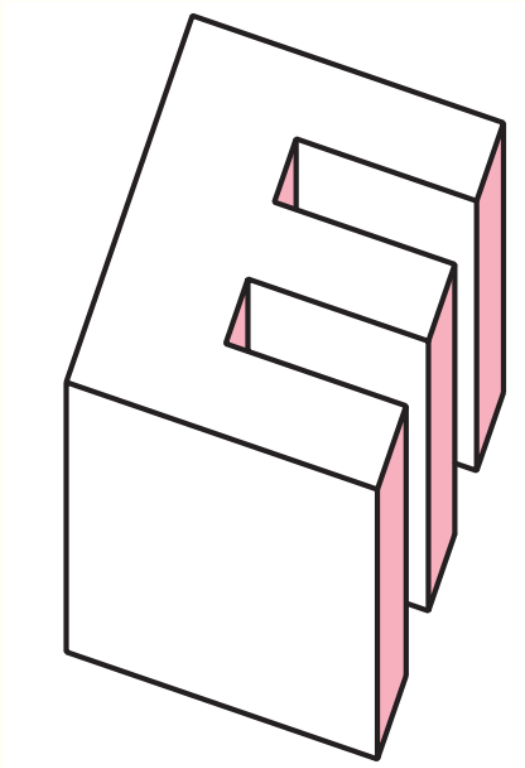
ปริมาตรของปริซึม = พื้นที่ฐาน $\times$ ความสูง

พิจารณา

พิจารณา

รูปเรขาคณิตในภาพนี้
เป็นปริซึมหรือไม่

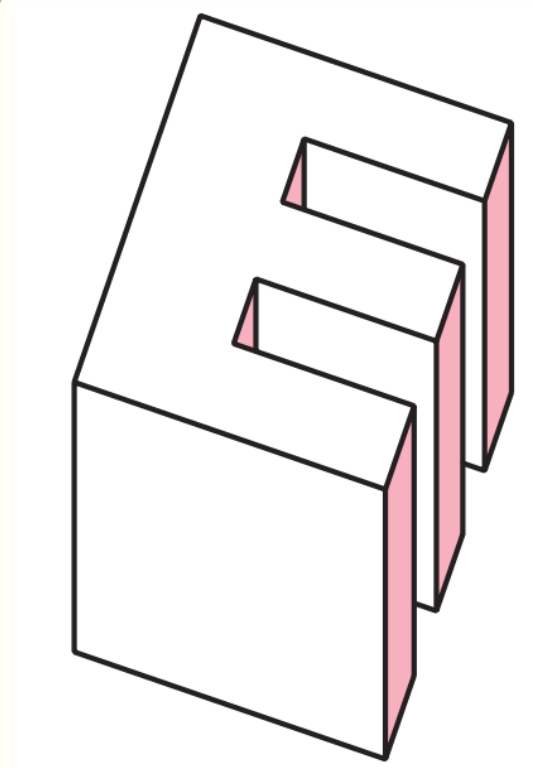

เฉลย

เป็น

พิจารณา

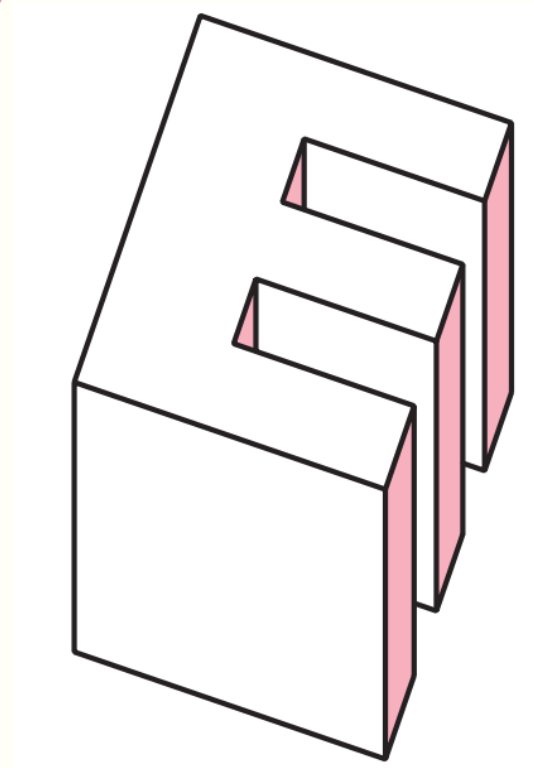
ปริซึมนี้ ฐานมีลักษณะ
คล้ายอะไร ??

เฉลย

ตัวอักษร E
ในภาษาอังกฤษ

พิจารณา

ปริซึมนี้ มีด้านข้างเป็น
รูปสี่เหลี่ยมมุมฉากทั้งหมดก็รูป

เฉลย

12 รูป

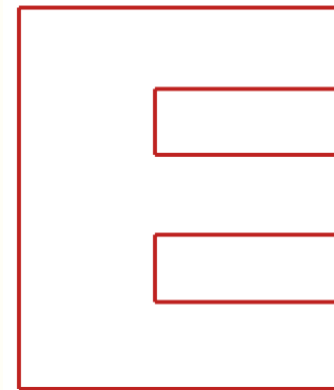
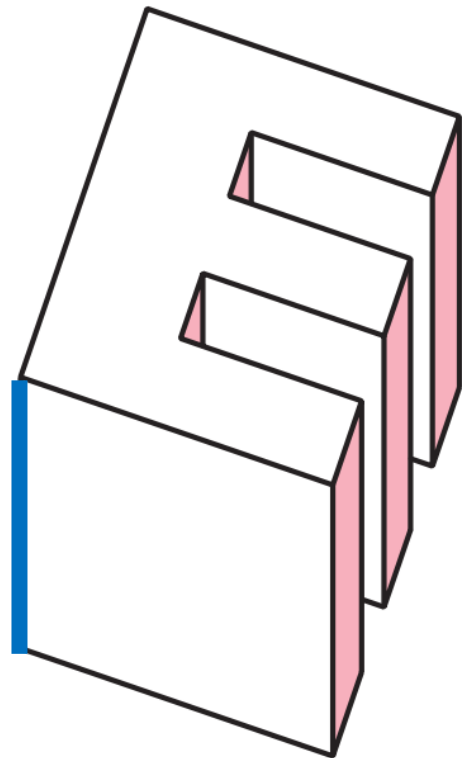

เราจะหาปริมาตรปริซึมนี้ได้อย่างไรกันนะ

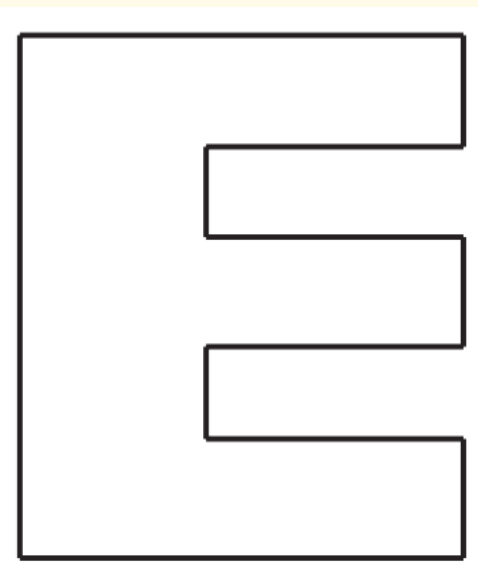
10 ซม.

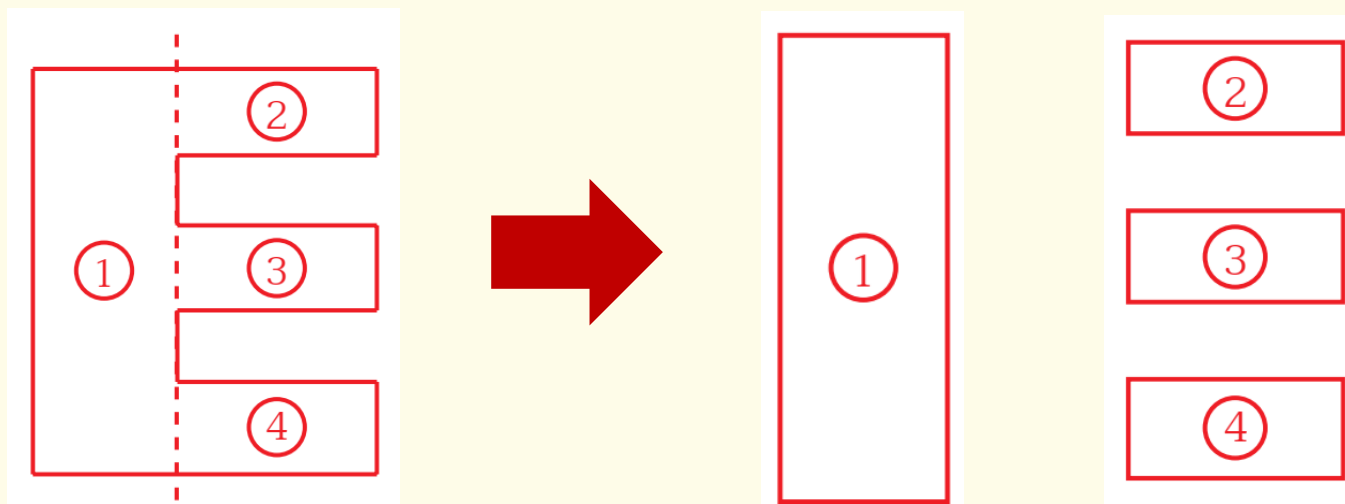
หน้าตัดหรือฐาน

การหาพื้นที่ของรูปเรขาคณิตสองมิติที่เป็นฐานของปริซึม

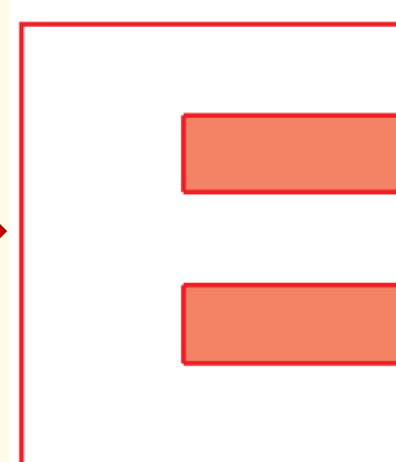
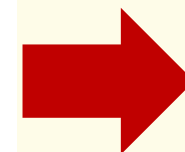
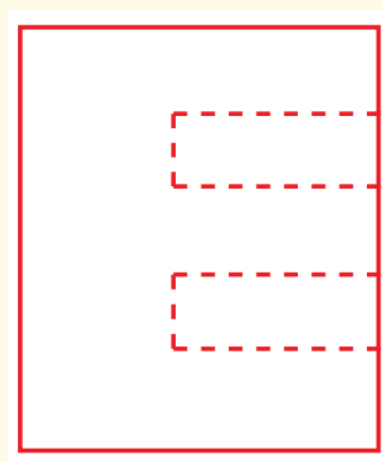
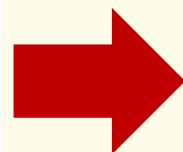
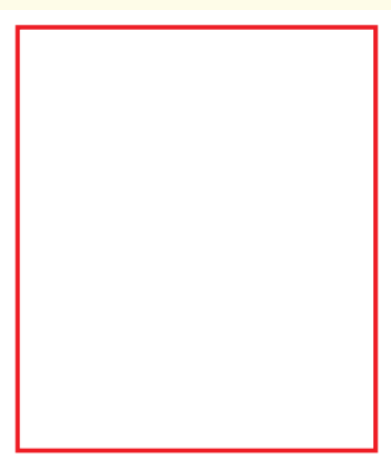
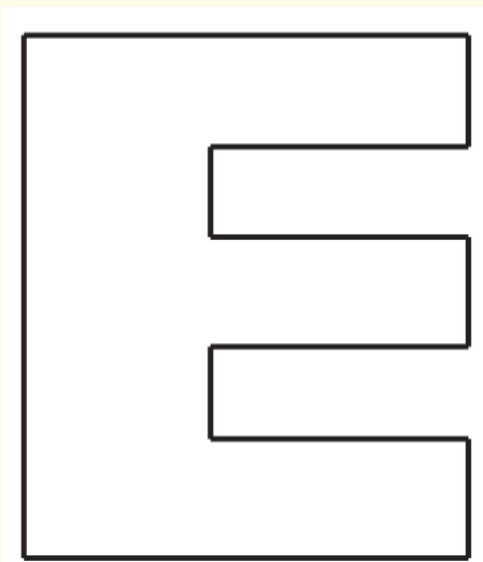

แนวคิด 1 แบ่งภาพออกเป็นหลาย ๆ ส่วน
คำนวณหาพื้นที่ของแต่ละส่วนแล้วนำมาบวกกัน

การหาพื้นที่ของรูปเรขาคณิตสองมิติที่เป็นฐานของปริซึม

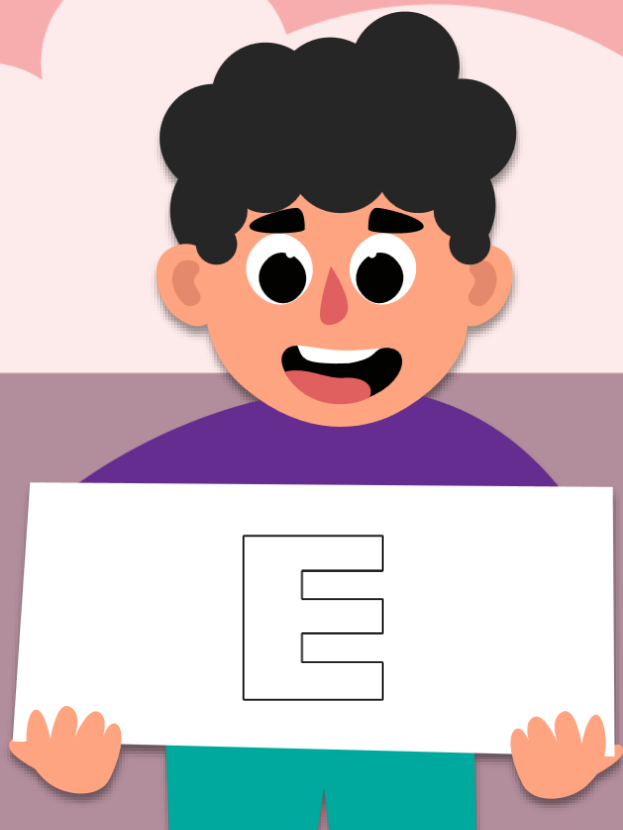
แนวคิด 2 ต่ภาพให้เป็นรูปเรขาคณิตสองมิติ
ที่สมบูรณ์แล้วลบออกด้วยส่วนที่ไม่ต้องการ

ใบกิจกรรม 5

อักษรซ้อนฐาน

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

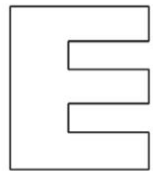
ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพตัวอักษรต่อไปนี้ แล้วเขียนแนวความคิดในการหาพื้นที่ของฐานลงในช่องว่างที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตอบคำถามให้ครบถ้วน

เราจะหาปริมาตรปริซึมนี้ได้อย่างไรกันนะ

การหาพื้นที่ของรูปเรขาคณิตสองมิติที่เป็นฐานของปริซึม

แนวคิด 1 แบ่งภาพออกเป็นหลาย ๆ ส่วน คำนวณหาพื้นที่ของแต่ละส่วนแล้วนำมาบวกกัน

แนวคิด 2 ตัดภาพให้เป็นรูปเรขาคณิตสองมิติที่สมบูรณ์แล้วลบออกด้วยส่วนที่ไม่ต้องการ

ใบกิจกรรม 5

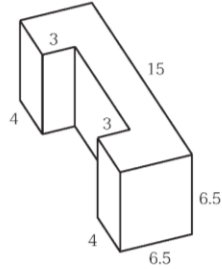
(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงวิธีทำและหาปริมาตรของปริซึมที่กำหนดให้ต่อไปนี้ (ความยาวที่กำหนดให้ มีหน่วยเป็นเซนติเมตร)

1.

วิธีทำ จากภาพ ปริซึมนี้สูง 6.5 เซนติเมตร โดยสามารถหาพื้นที่ฐานของปริซึมได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 .....

.....
.....
.....

วิธีที่ 2 .....

.....
.....
.....

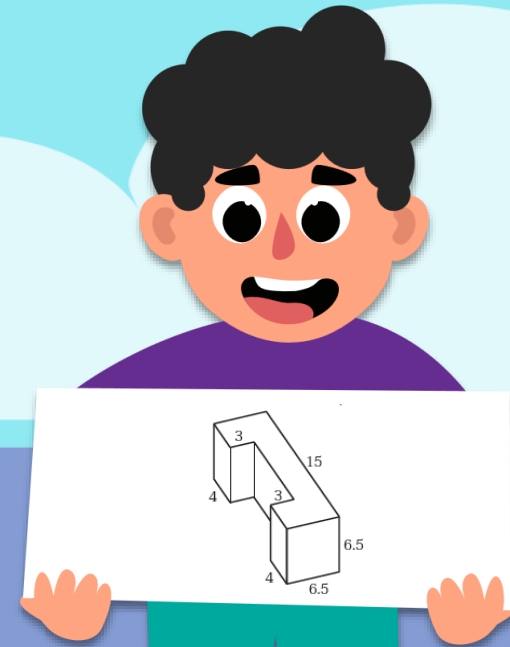
ปริมาตรของปริซึม .....

.....
.....
.....

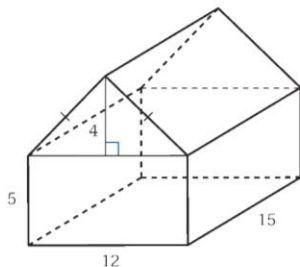
ใบกิจกรรม 5

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

2.

วิธีทำ จากภาพ ปริซึมนี้นี้สูง 15 เซนติเมตร โดยสามารถหาพื้นที่ฐานของปริซึมได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 .....

.....

.....

.....

วิธีที่ 2 .....

.....

.....

.....

ปริมาตรของปริซึม .....

.....

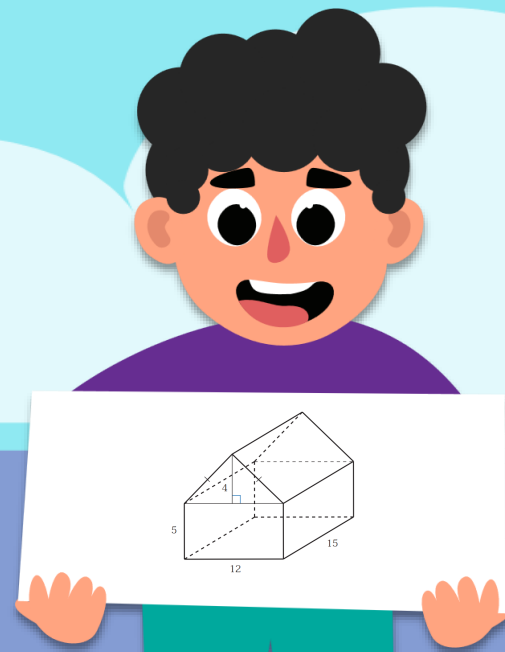
.....

.....

ใบกิจกรรม 5

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

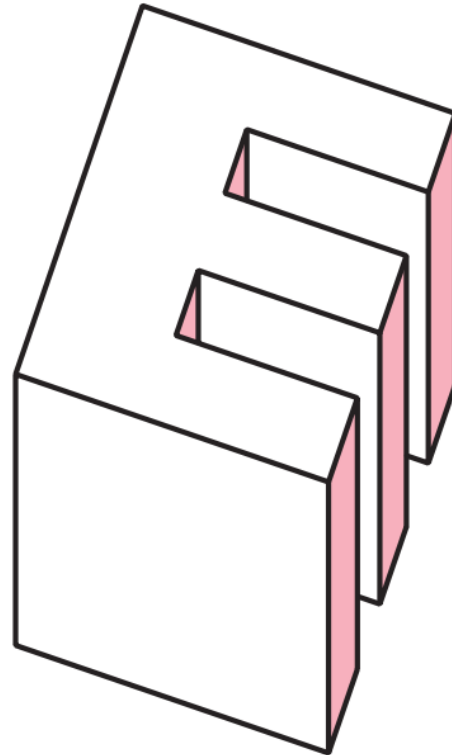
ตอนที่ 1

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ้อนฐาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพตัวอักษรต่อไปนี้ แล้วเขียนแนวความคิด
ในการหาพื้นที่ของฐานลงในช่องว่างที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตอบคำถามให้ครบถ้วน

10 ซม.

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

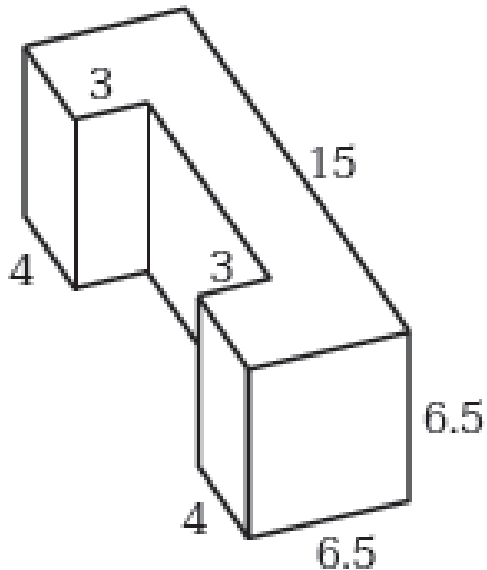
ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงวิธีทำและหาปริมาตรของปริซึมที่กำหนดให้ต่อไปนี้
(ความยาวที่กำหนดให้ มีหน่วยเป็นเซนติเมตร)

ข้อที่ 1

จงหาปริมาตรของปริซึมต่อไปนี้

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

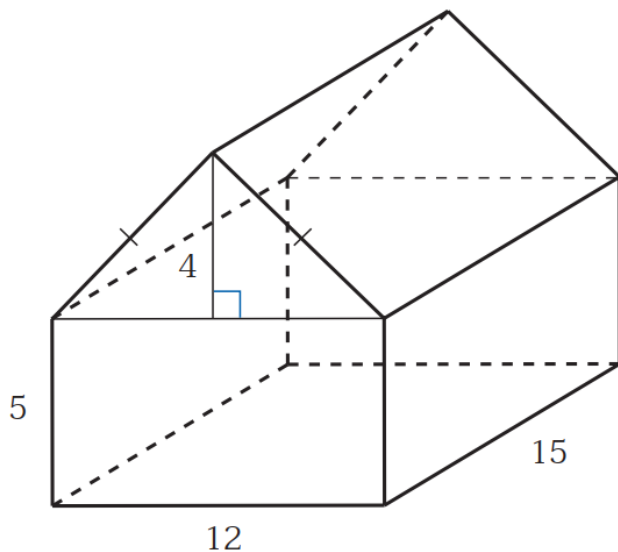
ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงวิธีทำและหาปริมาตรของปริซึมที่กำหนดให้ต่อไปนี้
(ความยาวที่กำหนดให้มีหน่วยเป็นเซนติเมตร)

ข้อที่ 2

จงหาปริมาตรของปริซึมต่อไปนี้

เฉลย

ใบกิจกรรม 5
อักษรซ่อนฐาน

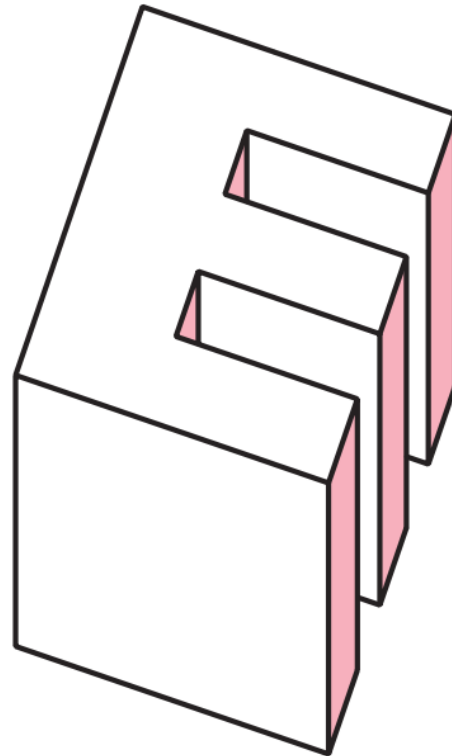
ตอนที่ 1

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ้อนฐาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาภาพตัวอักษรต่อไปนี้ แล้วเขียนแนวความคิด
ในการหาพื้นที่ของฐานลงในช่องว่างที่กำหนดให้ พร้อมทั้งตอบคำถามให้ครบถ้วน

10 ซม.

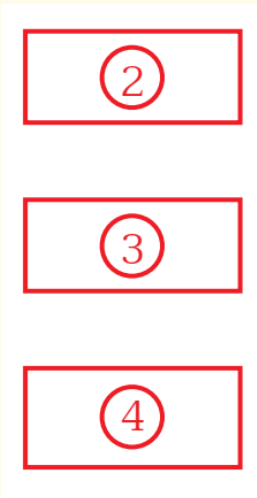
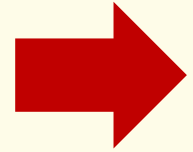
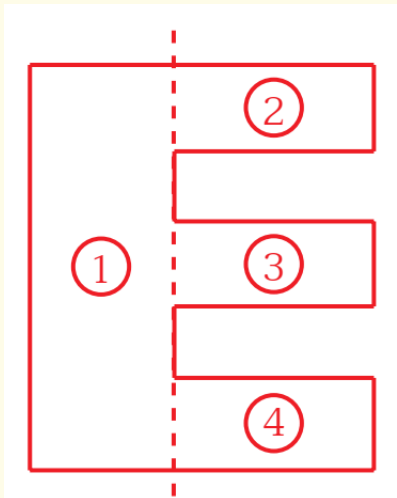
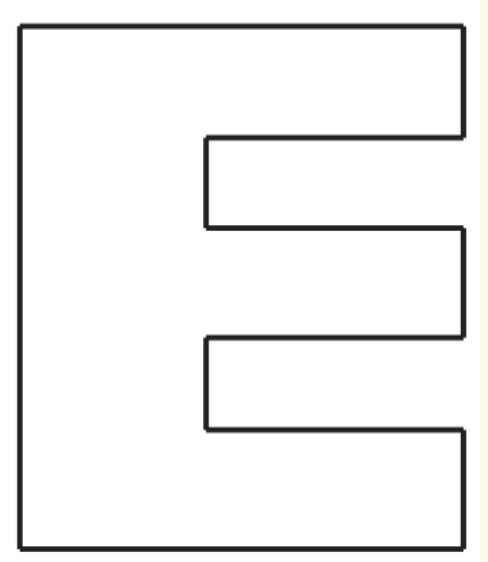
ตอนที่ 1

การหาพื้นที่ของรูปเรขาคณิตสองมิติที่เป็นฐานของปริซึม

แนวคิด 1

แบ่งภาพออกเป็นหลาย ๆ ส่วน

คำนวณหาพื้นที่ของแต่ละส่วนแล้วนำมาบวกกัน

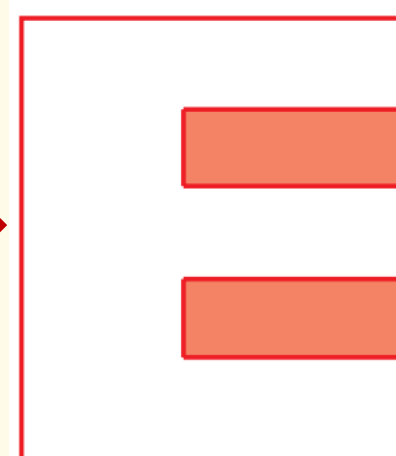
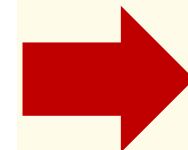
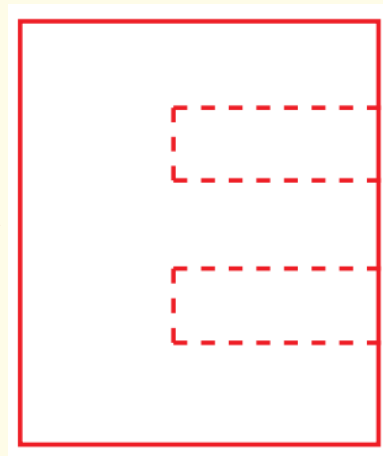
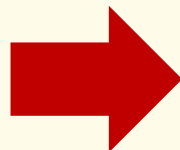
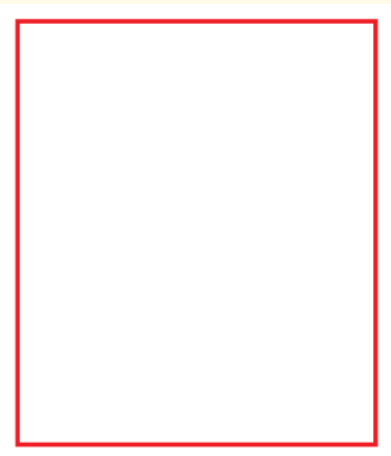
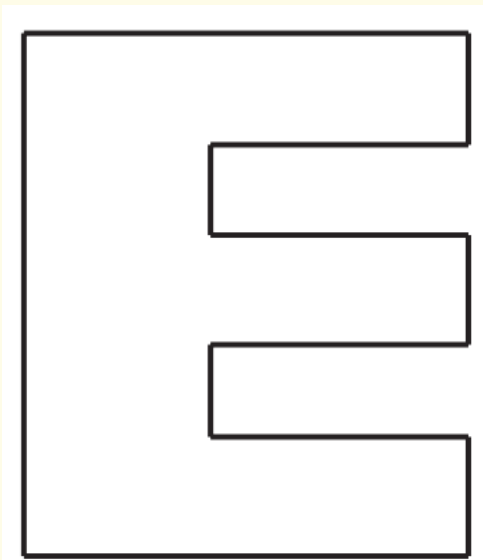
ตอนที่ 1

เฉลยใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

การหาพื้นที่ของรูปเรขาคณิตสองมิติที่เป็นฐานของปริซึม

แนวคิด 2 ต่อกภาพให้เป็นรูปเรขาคณิตสองมิติ
ที่สมบูรณ์แล้วลบออกด้วยส่วนที่ไม่ต้องการ

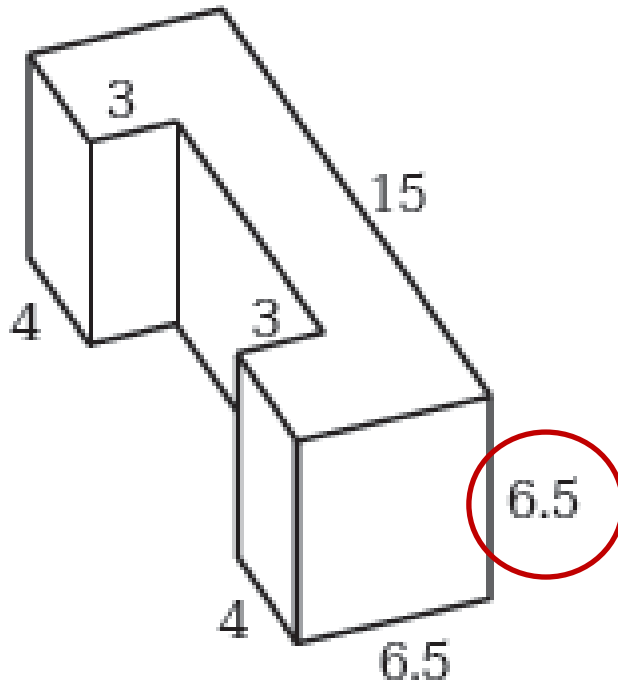
ตอนที่ 2

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

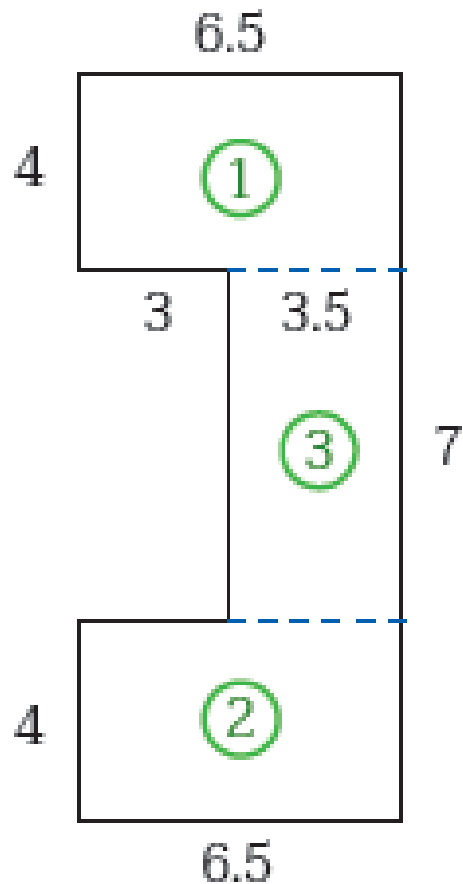
ข้อที่ 1

จงหาปริมาตรของปริซึมต่อไปนี้

จากภาพ ปริซึมนี้สูง 6.5 เซนติเมตร โดยสามารถหาพื้นที่ฐานของปริซึมได้ **2 วิธี**

ข้อที่ 1

วิธีที่ 1

พื้นที่ฐานของปริซึม

$$= \text{พื้นที่ ①} + \text{พื้นที่ ②} + \text{พื้นที่ ③}$$

$$= (4 \times 6.5) + (4 \times 6.5) + (3.5 \times 7)$$

$$= 26 + 26 + 24.5$$

$$= 76.5 \text{ ตารางเซนติเมตร}$$

ข้อที่ 1

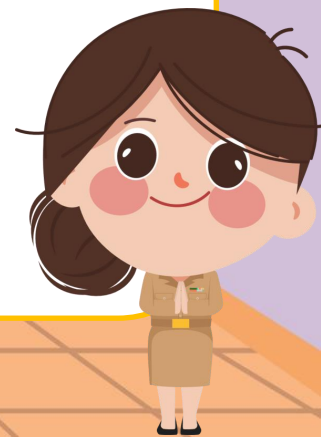
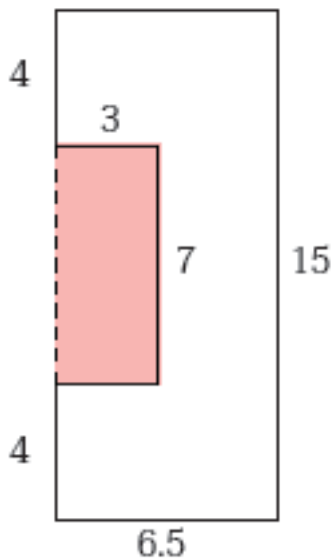
วิธีที่ 2

พื้นที่ฐานของปริซึม = พื้นที่ฐานที่รวมส่วนเว้า - พื้นที่ส่วนเว้า

$$= (6.5 \times 15) - (3 \times 7)$$

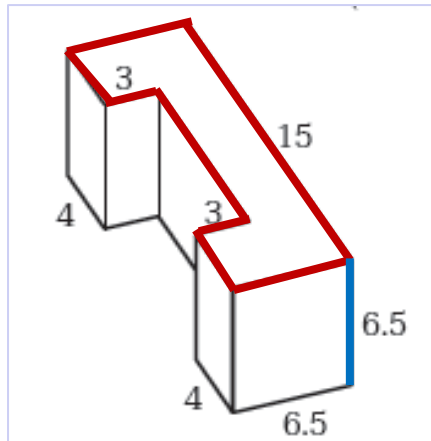
$$= 97.5 - 21$$

$$= 76.5 \text{ ตารางเซนติเมตร}$$

ข้อที่ 1

วิธีทำ ปริมาตรของปริซึม = พื้นที่ฐาน $\times$ ความสูง

$$= 76.5 \times 6.5$$

$$= 497.25 \text{ ลูกบาศก์เซนติเมตร}$$

ดังนั้น ปริมาตรของปริซึมนี้เท่ากับ 497.25 ลูกบาศก์เซนติเมตร

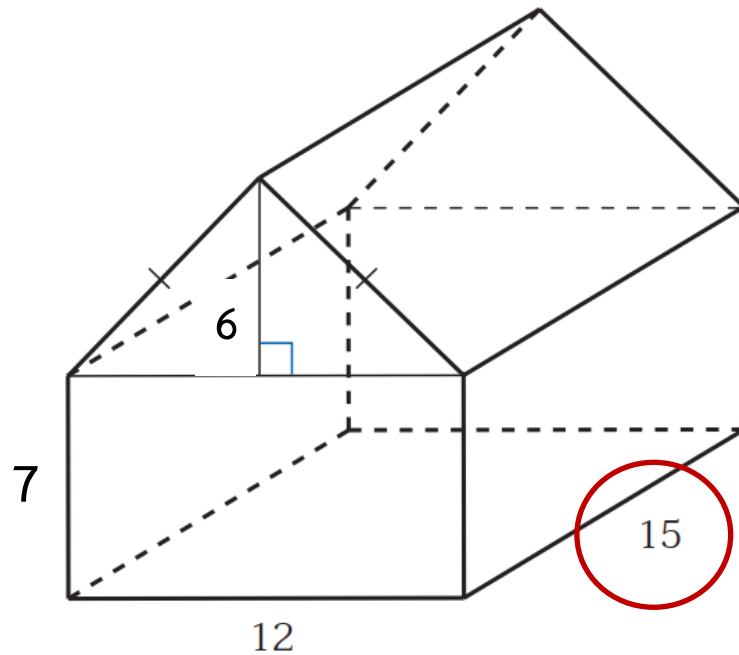
ตอนที่ 2

ใบกิจกรรม 5 : อักษรซ่อนฐาน

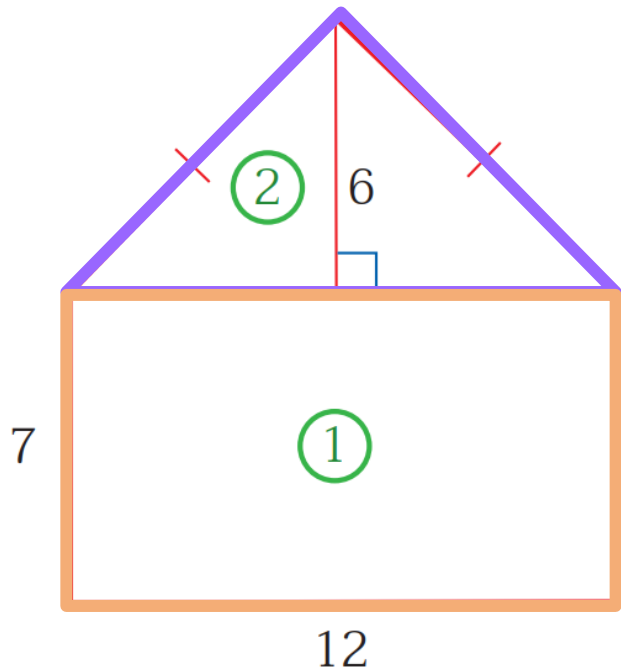
ข้อที่ 2

จงหาปริมาตรของปริซึมต่อไปนี้

จากภาพ ปริซึมนี้สูง 15 เซนติเมตร โดยสามารถหาพื้นที่ฐานของปริซึมได้ 2 วิธี

ข้อที่ 2

วิธีที่ 1

พื้นที่ฐานของปริซึม

$$= \text{พื้นที่ ①} + \text{พื้นที่ ②}$$

$$= (7 \times 12) + \left(\frac{1}{2} \times 12 \times 6 \right)$$

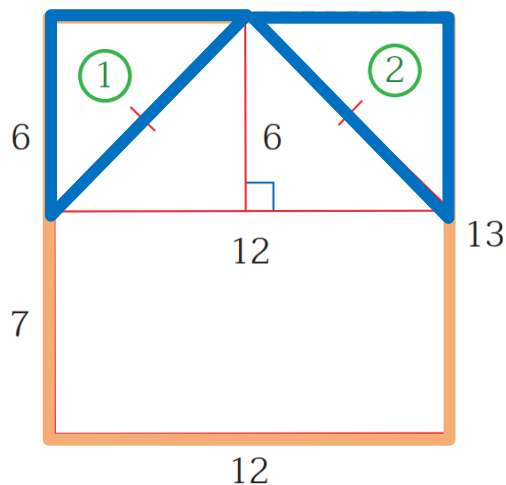
$$= 84 + 36$$

$$= 120 \text{ ตารางเซนติเมตร}$$

ข้อที่ 2

วิธีที่ 2

พื้นที่ฐานของปริซึม

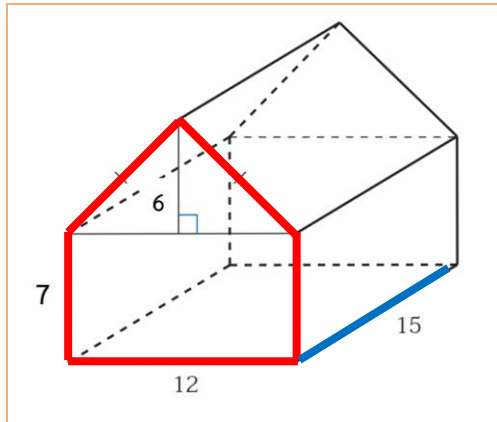

$$\begin{aligned}
 &= \text{พื้นที่รูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก} - \text{พื้นที่ ①} - \text{พื้นที่ ②} \\
 &= (12 \times 13) - \left(\frac{1}{2} \times 6 \times 6\right) - \left(\frac{1}{2} \times 6 \times 6\right) \\
 &= 156 - 18 - 18 \\
 &= 120 \text{ ตารางเซนติเมตร}
 \end{aligned}$$

ข้อที่ 2

วิธีทำ ปริมาตรของปริซึม = พื้นที่ฐาน $\times$ ความสูง

$$= 120 \times 15$$

$$= 1,800 \text{ ลูกบาศก์เซนติเมตร}$$

ดังนั้น ปริมาตรของปริซึมนี้เท่ากับ 1,800 ลูกบาศก์เซนติเมตร

ปริมาตรของปริซึม
หาได้จากพื้นที่ฐานคูณกับ

ความสูง

สรุป
ความรู้

ฐานของปริซึมอาจจะเป็นรูปดาว
รูปห้าเหลี่ยม รูปหกเหลี่ยม หรือ
รูปเรขาคณิตสองมิติใด ๆ ซึ่งนักเรียน
จำเป็นที่จะต้องหาพื้นที่ของรูปเหล่านั้น

สรุป
ความรู้

โดยอาจจะต้องแบ่งรูปออกเป็น
หลาย ๆ ส่วน แล้วนำมา**รวมกัน**

สรุป
ความรู้

หรืออาจต่อภาพให้เป็น
รูปเรขาคณิตที่สมบูรณ์
แล้วลบส่วนที่เกินออก

สรุป
ความรู้

โจทย์แต่ละข้อขึ้นอยู่กับ
การมองภาพและทักษะ
ในการฝึกฝนของนักเรียน

สรุป
ความรู้

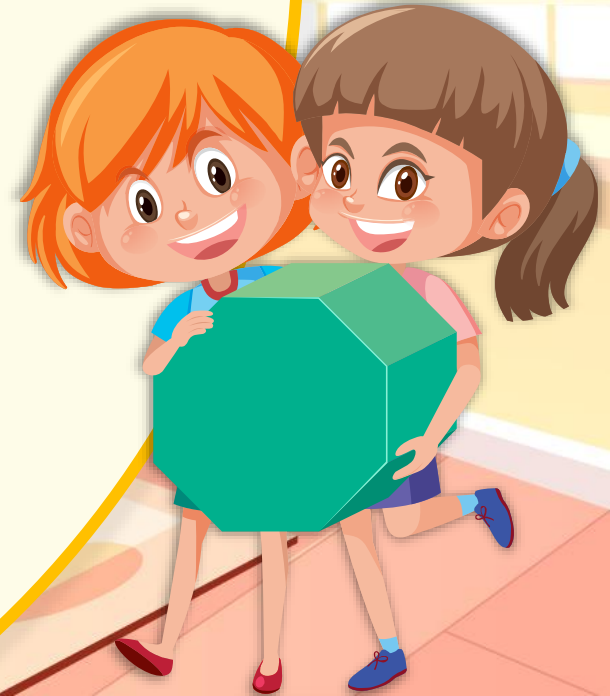

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เลือกไม้ลดคายน้ำ (3)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบกิจกรรม 6 : เลือกไม้ลดคายน้ํ

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

